Eduskunta
Lakivaliokunta
LaV@eduskunta.fi

Poliisihallituksen asiantuntijalausunto HE 231/2022 hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja siihen liittyviksi laeksi seuraamusjärjestelmän osalta

1 Lakivaliokunnan lausuntopyyntö

Lakivaliokunta on pyytänyt Poliisihallitukselta kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja siihen liittyviksi laeksi (HE 220/2021vp ja HE 231/2022 vp).

Pyynnön teemakirjauksen mukaan lausuntoa pyydetään hallituksen esityksen (HE 220/2021 vp) täydentävästä hallituksen esityksestä HE 231/2022 vp seuraamussääntelyn osalta.

Täydentävässä hallituksen esityksessä ehdotetaan täydennettäväksi hallituksen esitystä vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi uudistamalla lakiehdotuksen seuraamussääntely. Samalla ehdotetaan joitakin muutoksia, joissa on ilmennyt korjaamisen tai täydentämisen tarve alkuperäisen hallituksen esityksen eduskuntakäsittelyn aikana

Alkuperäisessä hallituksen esityksessä ei ole ehdotettu vaarallisten aineiden seuraamusjärjestelmän uudistamista kokonaisuudessaan. Tämän täydentävän hallituksen esityksen tavoitteena on uudistaa alkuperäisen hallituksen esityksen 1. lakiehdotuksen seuraamuksia koskeva 23 luku. Samalla ehdotetaan muutoksia joihinkin alkuperäisen hallituksen esityksen säännöksiin, joissa on ilmennyt korjaamisen tai täydentämisen tarve eduskuntakäsittelyn aikana. Tämä hallituksen esitys korvaa pääosin alkuperäisen hallituksen esityksen 141–167 §:t perusteluineen. Täydentävä esitys vaikuttaa alkuperäisen hallituksen esityksen 23–25 lukujen pykälien numerointiin.

2 Poliisihallituksen asiantuntijalausunto

2.1 143 §, Liikennevirhemaksun ja seuraamusmaksun määrääminen ja suuruus

Ottamatta kantaa siihen voidaanko liikennevirhemaksua pitää riittävänä seuraamuksena vaarallisten aineiden kuljetusrikkomuksista, totean, että mikäli hallituksen esityksen mukaisesti liikennevirhemaksun suuruuden määrittely jää poliisin (sekä Tullin ja Rajavartiolaitoksen) tehtäväksi laissa

annettujen rajojen (luonnollinen henkilö 1-500 tai oikeushenkilö 1-1000 euroa) sisällä pyrimme selviytymään meille annettavasta tehtävästä, vaikkakin erinomaisia haasteita tulee aiheuttamaan muun muassa liikennevirhemaksujen käsittelyjärjestelmän päivittäminen erillisenä hankkeena lain suunniteltuun voimaantuloon (aiemmin esittämämme voimaantuloaika aikaisintaan 1.9.2023) mennessä.

Merkittävä työmäärä aiheutuu myös kymmenien, jopa satojen eri teontarkenteiden kuvaamisesta ja teontarkennekohtaisesta liikennevirhemaksun suuruuden määrittelystä, ottaen huomioon määrittelyä tehtäessä menettelyn laatu, laajuus, vahingollisuus, kestoaika ja toistuvuus. Lisäksi määrittelytyössä tulee täyttää perustuslakivaliokunnan edellyttämä oikeasuhtaisuuden vaatimus. Tehtävän vaatimaksi työajaksi arvioidaan 1.1.2023 - 1.9.2023 väliseksi ajaksi yhden henkilön kokoaikainen työpanos.

Esityksen perusteluissa on viitattu myös Lainkirjoittajan oppaaseen muun muassa siten, että mitä painavammasta suojeluintressistä on kysymys, sitä ankarampi ja euromääräisesti suurempi seuraamusmaksu voi tulla kysymykseen. Jos kysymys on laajasta sääntelykokonaisuudesta, jonka rikkominen voi tapahtua moitittavuudeltaan eriasteisin tavoin ja jos tarkoitus on sanktioida monenlaista lainvastaista toimintaa, rahamäärää on syytä porrastaa.

Hallituksen esityksessä ei tällaisesta rahamäärän porrastamisesta ole muuta mainintaa kuin esimerkki siitä, miten porrastuksen voisi toteuttaa (s. 38). Syytä lienee kuitenkin vielä arvioida sitä olisiko kiinteämääräisten liikennevirhemaksujen suuruudet mahdollista ja tarpeen määritellä lakitasolla.

Poliisitarkastaja Kari Onninen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 14.11.2022 klo 17:13. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu
Eduskunta
Lakivaliokunta
LaV@eduskunta.fi

Tiedoksi
Poliisihallitus, esikunta
Poliisihallitus, poliisitarkastaja Visa Weckström